

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sēfer Tōrat Kōhănîm

Ḳaro, Yosef

Ḳסוי, וראק

Fîordâ [Fürth], 451-452 [1690/91-1691/1692]

נוממ יקזג תוכלה

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11660)

מאירת עינים הושגן משפט שפוט הלכות גזקי ממון תפנ

כשזיק בר"ה מהו מקום שכל הכסמות הולכין סס נרשות דפטור כעל המזיק מתשלומין ורגל דכין דלורשת דכסמתה סול לאכול
בסן הרשו לאכול ולדרוס כרגל את כל המוכח בדרך כניוק סיס לז' למשור את סדכר ססוק מלכניסו בדרך ססכל דסן בו מסה"כ כססו'
בקרן וכדומה לו דלאו אורחיהו דלא ס"ל לניוק למשור מדבר דלאו אורח סכמות לניוק כדמ"ס סייב ס"ג אפי' בר"ה כתי' ש' סתקבד
כספי' שאמר זס - ונראה ליישכ תמיכה מור"ס ז' וסול דגש דעת הרמב"ם וסממנר סכמתו וסרי מסורס כמורה כו' לא אדסמך
ליס קאי לא כולו ליתוסס אמ"ס

ברישא דר"א כסככסס לרשות
כניוק דמתפס נס כסככל לרשו'
שניסן דדיניו מהאי קרא וכדי
שלא תאמר מר"ל דסחי קרא אתא
למסס כסככסס לרשות סניסן
דלמ"ל אתא למעט אלא כסככל
לרשות המזיק מ"ס סקדיס וכתיב
דלוס ודאי לא אתא דלרשו' המזיק
לא לריך קרא דסכסס סול דפטור
ססרימי' ח"ל אלו לא ככסס כו'
וק"ל : יוד וסל דפטור ברשו'
המזיק כו' ענין כסכי עלמו סול
ונס כטור כתבו את ס' לפי זס
דאס סניוק ככסס לרשות המזיק
וכסוק דפטור המזיק אס פוטליס
ככססיס לרשותו ולפסמיס סייב
ופסמיס פטור פ"ס ומסיק וכתיב
עליס ככסס כר"ס דניזון
סוס דאין בעל כסית רגיל לסמחי'
פוטליו למכוני' אלא לפורסס
כמוסחי' ואין רגיל לסלס לסס
כסוק כי אס ככיתו ססס יס לו
מעות מ"ס לעולס מקראו
ככסס' כרשות וסייב כניוק ע"ס
יא הויקס בר"ס כו' ספי' זס
וספי' שאמריו כתיבא מ"ס
כספי' שאפי' זס ע"ס : יב
וכזיק פירותיו סייב כו' דאף דיש
לכמזיק רשות לסכסיס סס סורו
מ"ס כיון סניזן לכניוק רשות
לכד לסכסיס סס פירותיו סמר
כניוק קרינן ליס למנין סיוק
פירות ועס' מ"ס עוד מוס
ומדכתיב סיי' אף על ססן וסרגל
ר"ל וכ"ס אס כז' קס בקרן דסל
אקרן סייב ככל מקום ועמ"ס
כמזיק : יג ללותו סמיוסדת
לו לפירות כסן ורגל כו' כפריסס

יא (סס כרמלס דין ח') י"ב הויקה בר"ה או בחצר שאינה של שניהם לא למזיק ולא לניוק
או בחצר שהיא של שניהם והרי הוא מיוחדת להניח בה פירות ולהניחם לה בהמה כגון
הבקעה וכיוצא בה או שהיא של שניהם להניח בה בהמה ואין שום אחר מהסר שאי להכניס
בה פירות אם כשן ורגל הויקה כדרכה ה"ו פטור מפני שיש לה רשות להלך בכאן ודרך בהמה
להלך ולאכול כדרכה ולשבר בדרך הלוכ' ואם נגחה או נגפה או רכצה או בעט' או נשכה את
תמה היא משלם חצי נוק ואם מועדת נוק שלם :

יב (סס ר"ס) היה החצר של שניהם מיוחדת לפירות ולא להכניס בה בהמה והכניס שם א'
מהשותפים בהמה והזיקה חייב אפילו על השן ועל הרגל :

יג (סס) וכן אם היתה מיוחדת לבהמה לשניהם והיתה רשות לא' מהם בלבד להכניס לה
פירות י"ד והויקה פירותיו חייב אף על השן ועל הרגל :

יד אם היא של א' מהם לפירות ולא לשוורים' ולשני לשוורים ולא לפירות והויקה בהסרתו
של אותו שמויחדת לו לשוורים ולא לפירות י"ה לאותו שמויחדת לו לפירות כשן ורגל
חייב י"ז דלגביהו הוה ליה חצר הניוק בקרן פטור' דלגבי רודיה הוה ליה חצר המזיק ואם הויקה
בהמתו של אותו שמויחדת לו לפירות לאותו שמויחדת לו לשוורים בקרן חייב דלגבי רודיה
הוה ליה חצר הניוק כשן ורגל פטור דלגביהו הוה חצר המזיק :

טו שן ורגל אין חייבין אלא' הויקו ברשות הניוק אבל בר"ה פטורים ואצ"ל ברשות המזיק
ומיהו אם התזי אבנים ברשות הרבים והלכו והזיקו ברשות הניוק י"ט או עץ ארוך
מקצתו בר"ה ומקצתו ברשות הניוק ורססו עליו בר"ה י"ז ושיכרה כלים ברשות הניוק חייב :

טז ראונין שהכניס פירותיו לחצר שמעון שלא כרשותו ונכנס שורו של לוי שם ואכלם פטור'
הנס (ר"ס פסוה וכמ"ס) אבל אם הכניס ראונין פירותיו ברשו' ונכנס שורו של לוי שלא ברשו'
סייב י"ז דכוי כסלר של שותפין ונכנס סס סור של אסריס לסיוק דפייס :

יז חצר שהיא של שניהם לשוורים ולאחר מהם לשאר דברים והכניס בה טליתו וחזיריו
שמויחד' לו לשוורים הכניס בה שורו והזיק השור טליתו וגם הטלית לשור י"ח אין
אוסרים יצאו זה בזה אלא שמיזן הניוקין כב"ר וכל מי שהזיק יותר ישלם :

יח ג' אבות נזיקין בשור הקרן והשן והרגל ונקראו אבות מפני שהם כתוכי' בפסוק ולהם
תולדו' שכל רבר הרומה לאחר מכל אלו נקרא תולד' ורינו כמותו חוץ סנוק צורות י"ט
כמו שיתבאר :

יט כיצר שור האסור בתורה הוא שנגח בקרן ואין דרפו בכך אלא ררך מקרה ואין לו הנאה
בהזיקו וכל הרומה לו רינו כמותו כגון שנגפה כגופה או נשכה או בעטה או רכצה על'
הכלים ושברתם י' וכן אם אכלה כסות או כלי' ריגה כקקן ואינו משלם אלא חצי נוק כין ברשו'
הניוק בין בר"ה ועוד יש דברים שהויקה כרגלה או כפיה וריגס כקקן ויתבארו כסימן ש"ץ :

כ פרה

מאירת עינים חושן משפט שצ הלכות נזקי ממון תפד

תולדה דרגל ומשלים ס"כ וכרשות הניזק דוקא וכר"ס פטור לגמרי כדון רגל וככ"ל וכל סיכא דנוכר צרורות כפשיטא ס"ל צרורות כשינוי
דרך כשהמות ליתך ולהתיר ולשלך צרורות דרך הילוכא אבל לא ככפשיטא דסיני שחכם ברבליה ככתב דרך אחרים ותכס זכ מתוך
הצרורות למקום אחר וכבר נתבאר בסור ונדברי הממכר כס"ס שפ"ט דכפשיטא ככפשיטא סיני סוף וקאמרינן כנמרא אס"י סיני צרורות
עיון שבאין מכס כפשיטא או אין סיני ופירשו פרמ"ס דכלל איבעיה ז' אי ים סיני לצרורות הוא קולא ומקורא קולא דאפילו כרשות

הניזק רביעי הוא דמשלם ותו לא
וכיניו סיני דכפשיטא כיון
שנשקפה תמונה אינו משלם לא

פ"כ דמועד ס"ג כ"ט צ"ו דצרורות
אין ומלמין אלא ס"כ מצרורות
דעלמא ס"י רכ"ט וקומרא נמי

דאפי"ו ר"ה הוא משלם כדון קרן
כיון דהוא משלם ואינו אורשא
משא"כ כשחרישין דאין סיני
לצרורות דאין לו דין צרורות

דהוא אורשא ופטור כר"ס דומה
לרגל ונ"כ כשייב פליקין ס"כ כרש"י
הניזק כדון צרורות ואיבעיה ז'
ועלמא במקו וס"ל הרמב"ם

שמתכר לאל כשייב דמכני
תפשיטא לפשיקא דדיכא וככ"ל
ועפ"ו יתבאר דברי הממכר

זו"ד דאס כפשיטא וסיק כר"ס
פטו"י סיני דאמרי המ"ס וסמ'
אין סיני לצרורות דכפשיטא ויש
לדין רגל דפטור כר"ס ואס

תפשיטא על הפליקס לומר ים
סיני לצרורות ויש לו דין קרן
לשייב כר"ס מיהו כיון דהתפס
זכ לתפוס וליך לתורתא לומר

ז' סיני א"כ עליו נ"כ לקבל ז'
הקולא דהיה כיש סיני דהיינו
דאינו משלם כר"ס אלא רכישו

בזק כפי דין קרן ואפילו אותו
רכישו אינו משלם אלא כשתפס
בזק כשור הניזק דהא קרן דתם

אינו משלם אלא חנופו וככ"ל -
ז' ספ"י הממכר כשתפס וכת'
שכ"ס דאף אס הניזק ויש סיני לצרורות

פ"כ דאס דבר אחר אין מול' אין מידו יכול לומר אין סיני לצרורות וכו' תולד דרגל ומשלים
ברשות הניזק א"כ לס' משלם כר"ס וז' אב"י כנמ"ר ומשום דכוס ים ככר"ה לומר דס"ל
דין רגל פ"י אף שבה משמת כפשיטא כיון דאפי"ו בלא כפשיטא גם כן היתה מתות צרורות כיון שהוא מקום שא"ל לס' משלם תפוס ואפי"ו כיון

דאיבעיה דלא איפשיטא הוא דיקא כאיבעיה שלפניו ככפשיטא ופתיחו והיה אפשר לה שלא תתין : י' מהני תפשיטא כ"ל ורדמ"י
בתכ הסור דאס הניזק כר"ס מקינן מיני וכרשות הניזק אי תפסו נזק הניזק נזקין לו ממנו רכישו כיון כן לא לפטור וטעמו פשוט על
פ"י מה שאמר דהמ"ס וכו' וכו' דלא מהני כיה תפוס לפעול הניזק ידו של שתמונה : י' הו"י סיני דאין דרך כהמה לפעול

וגלגלם ליעס : י' דשטא הוה אורשא פירש אורשא לכושיש שם ראשודי לאכול וכל שאורשים להושיש שם ראש רגל גם כן
לנזק ולתקופ : י' התרנגולים מועדים כו' עד ונתגלגל ונשכר משלם ס"כ והו' לטון הרמב"ם והו"ס פתום כו' פ"ש ברמב"ם
דכתב עוד פרטי דינים בתרנגול וטון קשור כרגליו ומתקן כמי קשור ובשל מי הוה פשוט ושל סרוב דכרוי הסיב שם הרמב"ם והאמר

דמשום הכי לא הפתיקס הממכ"ל אלא עסקה דאס כן נש ככ"ה וז' דנתגלגל ונשכר משלם ס"כ לא הוה לו לפתיק דגם פליה הסיב הרמב"ם
שם גם מור"ל א"כ הוה לו לכתוב עליהם לטון וטון פתום שהרי הרמב"ם ביאר דכרוי שם ובתפ עליה כד' כו' אלא שפוסקים מולקיס על
דכרוי והר"ה דהממכ"ל הפתיק מדברי הרמב"ם ר"ס דכרוי משום דכולק לקיימן אליה דהלכתא ולפרש דמירי בקום של הפקר וכפשוט

דרך וריקס דאז גם שאר הפוסקים ס"ל דמשלם בעל התרנגול פ"כ וכדמתיק מור"ם גם כן ואף שהרמב"ם כתב שם פ"כ ד' א"ג ויגיל דלא
אירי דכ"י מ' ביטא ל"ס להממכר לפתיק לשוכו תאי דאפשר לקיימו ומור"ם כתב עליו והוה פתום ור"ל דהממכ"ל הפתיק סתמת דכרוי
אכל פירושו הוא דוקא וז"ל : כ"ה ומשלים נזק שלם דכוס רגל : כ"כ ורקו ושיב דס"ל צרורות : כ"ג אלא

בסתים דהא הפקר דומיא דצרורות דהס' הפק' : כ"ד בעל הפוסט סיב פירש כל הנזק אס התרנגול הוא הפק' וכדמתיק
ומשום דבעל הפוסט הוה ל"ס לשון חוטנו שלא יסתך בו התרנגול של הפקר : י' א"כ כ"ה בוח מתגלגל פירש אף שלא סיניו בעל

הפוסט במקום שהניזק מכל מקום יש לו דין כור שמושו יש לו דין כור שמתגלגל ממקום סתמישו למקום שהנשקפה על ידו התרנגול ופזיק
שם וכתב שם הסור דאס הניזק אחר שנתק פטו"י של הניזק כליס שנוקב כו' כמ"ס הסור בסימון ת"י כדון בוח דדרשינן המו"ל לא בליס (אבל

תו דדרשינן סור ולא ארס היינו דוקא אס ימות הארס כפשיטא לטור ומכס קומם לא ימות משא"כ כ"י כהכר דסכריתו וז' הוא מיתמו
משא"כ כשיק דרך בריא ודוריקא דאז סיבוכ חסר רגל או אסו ומייס עלהכל : כו' סינין משלמין ביחד וגם בעל התרנגול פטע דס"ל

לשמו התרנגול : כ"ז בעל התרנגול נותן רכישו דריקס דהתרנגול ס"ל כצרורות דשור אינו משלמין אלא ס"כ ושתקא דליכא לפעול הפוסט
לשם כהדין אין עליו אלא עני סיניו דהיינו רכישו הנזק ונ' פליקין של בעל הפוסט דהא בעל הפוסט אי הוה הוא לכדו כנן שהתרנגול היה

הפק' היה מתייבב לשלם כולו : כ"ה ואס הניזק לאס' שנת דדרשינן כ' וכרס א"ס בור ולא שור בור ת' ה' א"י ג' ד' ס"ה כוס על בעל התרנגול
אף אס הפוסט היה הפקר ופזיק אחריו שנת : כ"ה אפילו ושלמות בעליהם כן הוא ג"כ ל' הסור וס' למי' רבותא ט"י אפי"ו א"ס י' גם

לתרנגול כשלי' ונ"ל דפ"ל דאין כוס ז' רבותא ט"י דכל נזק שבה מצד התרנגול ודאי הוה הקום' הוא סיבוכו ולא בעל התרנגול כיון שהסור
הוא לקפו והתרנגול כפשיטא בו בעל ולא אתא לשמשינן אלא דמייב גם כמינו דבעל שוט דהוא בעל התקלה דמוס' אף שאינו תא'
הניזק התרנגול וק"ל : ג' או אפילו אין בו פשיטא כו' פ"י אף שאין פשיטא דרך התרנגול לפעול בעל

הניזק
דלי

מאירת עינים הושן משפט שצג שצד הלכות נזקי ממון שפתי כהן תפז

שצד 6 ולא תרסקו בו חלפון זה שחש יאס לא תרסקו אברים...
שצד 6 ולא תרסקו בו חלפון זה שחש יאס לא תרסקו אברים...
שצד 6 ולא תרסקו בו חלפון זה שחש יאס לא תרסקו אברים...

המגדש בתוך שדה חבירו כו' כל המסחר כן הוא ל' הרמ"ס...
המגדש בתוך שדה חבירו כו' כל המסחר כן הוא ל' הרמ"ס...
המגדש בתוך שדה חבירו כו' כל המסחר כן הוא ל' הרמ"ס...

שצד בהמה שנפלה לגנה והזיקה וכיצד משערין ההזיק ובזוים :

א (ל' רמ"ס פ"ג דמקין ד"א) בהמה שהוחלקה כאבן או כמימי רגלים ונפלה לגנה ונחבטה...
א (ל' רמ"ס פ"ג דמקין ד"א) בהמה שהוחלקה כאבן או כמימי רגלים ונפלה לגנה ונחבטה...
א (ל' רמ"ס פ"ג דמקין ד"א) בהמה שהוחלקה כאבן או כמימי רגלים ונפלה לגנה ונחבטה...

ב (ל' רמ"ס פ"ג דמקין ד"א) בהמה שהוחלקה כאבן או כמימי רגלים ונפלה לגנה ונחבטה...
ב (ל' רמ"ס פ"ג דמקין ד"א) בהמה שהוחלקה כאבן או כמימי רגלים ונפלה לגנה ונחבטה...
ב (ל' רמ"ס פ"ג דמקין ד"א) בהמה שהוחלקה כאבן או כמימי רגלים ונפלה לגנה ונחבטה...

שצד א משלם מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :

ב ואפילו כל מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :
ב ואפילו כל מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :
ב ואפילו כל מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :

ג ואפילו כל מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :
ג ואפילו כל מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :
ג ואפילו כל מה שנהנית בו פירות ולא כל מה שפויק' החילוק שבין דא לרא כתב הטור והמסחר דמי' ס"ג ע"ס :

שפתי כהן חושן משפט שצד שצה שצו הלכות נזקי ממון מאירת עינים

יב ואם נגמר גדולי המסור כ"כ אקוץ אילן עמון ומילק בין אם הים נגמר כ"כ עד מהים ראוי לשתלו במקום אחר לא לאומורס וז' אף שמדרו אמ"ם המסכר לפני זה מדבר בקוץ פירות מ"מ מוכרס דכוותו אילן הנזכר בכלל דברי המסכר שלפניו מדכתב ב"ם נגמרה גדולי ואי אפירות קאי ה"ל אי נגמר גידולן וק"ל :

שצה 6 פטור מדיני אדם הטעם דלא הוסיף אלא נרמא כניוקין :

שצו 6 כתיב לזכרה פטורים - שהתמרים שלו יפות ביותר משערים הרקל בפני עצמו כמנהג היה שזה וכמה הוא שזה עתה :
כנס 6 (הרא"ם וסור ס"י) וי"א דאם לא נגמר גדולו משערין כפ"י ואם נגמר גדולו משערין כמו שהוא :

שצו המסכה את הכלב בחבירו או בעצמו ובו סעיף אחר :

א 6 (רמ"ם פ"י דמקין דין י"ס) המסכה כלבו של חבירו בחבירו 6 פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ובעל הכלב 2 חייב חצי נזק שכיון שהוא יודע שאם שסה את כלבו להו' נושך לא היה לו להגותו 2 ואם שסהו בעצמו בעל הכלב פטור שכל המשו' זכא אחר ושינה בו פטור :

שצו כיצד שמירת תם ומועד או מסרן לשומר חנם או לש"ש ובו סעיפים :

א שור המועד וכן שן ורגל 6 שהם מוערין מתחלתן 2 רי להם בשמיר' פחותה לפיכך אם קשרם בעליו במוסיר' או שמרם שמירה פחותה ויצאו והזיקו פטור בר"א כמפורע אבל תם לא סני ליה לא במוסירה ולא בשמירה פחות' עד שישמרנו שמיר' מעולה אי זו היא שמורה מעולה דלת שיכולה לעמוד אפי' ברוח שאינה מצויה ושמירה פחותה שיכולה לעמוד ברוח מצויה ולא בשאינה מצויה אבל אינה יכולה לעמוד אפילו ברוח מצויה כאילו לא שמרו כלל וזכייב אפילו לא נפלה הרלת ע"י הרוח אלא לסטי' הוציאוהו או חפרה או חתרה הרלת והפילו רתחלו בפשיעה לגבי נפיל' הרלת וסופו באונס לגבי חתירה וקיים לן כל שתחילתו בפשיעה וסופו באונס 2 הבא מחמת הפשיעה חייב אבל אם חתרה פרצה ויצאה משם פטור שאין האונס בא מחמת הפשיעה :

ב שמרה כראוי 7 ונפרצה כלילה או שחתר' הרלת ויצאה והזיקה פטור אפילו ידע שנפרצ' שאינו חייב לצאת ולטרוח אחריה ודווקא נפרצה כלילה אבל נפרצה ביום חייב דקלא אית למלתא ומסתמא ידע :

ג הוציאת לסטים 6 הם חייבים משעת משיכ' או שהכישוה במקל להוציאה ודווקא שהוציאה כדי לגולה אבל הוציאהו 1 (6) כרי לאברה פטורים :

ד (רמ"ם פ"י ד"ף) (2) הפורץ גדר לפני כהמת חבירו 1 ויצאה והזיקה אם היה גדר בריא וחזק חייב (ו"א דאינו חייב כזקי כהמתם אלא כשהכיסו והזיקו לזקן וכן טיקר 6 סור ס"י כנס הרא"ם) ו"א 6 דאפילו על כהמתם עתה אינו חייב אם לא נזקק 6 (סור) ואם היה כותל רעוע פטור מדיני אדם 6 וחייב בדיני שמים :

ה (רמ"ם ס"ד) הניחה כחמה אפילו חתרה ויצאה והזיקה חייב זה שהניח שם שכיון שהניחה כחמה הרי היא מצטננת ועו' כל שאיפשר לה לעשות לברוח (ולכן פ"י) היתם קטורה כקטר מוק סייד) 6 (סור) :

ז (רמ"ם ס"ד) מסר השור לחרש שוטה וקטן אע"פ שהיה השור קשור הבעלי' חייבים י"י שדרך השור להחיר הקשר ולצאת ולהזיק

ד ונפרצה כלילס או שחתרה הוי שחתרה גם כן אכלילס שלפניו קאי ומ"ם אחר כך ודוקא שפרצה כלילס כו' מדה חנייהו נקט וק"ל :

ה כס חייבים משעת משיכ' פ"י בגולן סייד על מה שהזיקה בהכמה אף על גב דהגולן לא קני ליה כהשיכ' דמאן א"ל למסוך מ"מ כיון דפשה כס דבר הקונה במקס וכמחבר וסי' עתה כרשותו סייד כהמתו וסר"ם ופ"י ולא כפ"ם שכתב שחייבים מסוס דקנאה כהשיכ' :

ו כדו לאברה פטורים כן כתב הרא"ם וסטור והטעם * כיון דלא עשה מעשה בהכמה שיקנה כס ונס לא עלתם על דעתו לקנאה לנפשו מעולם לא נאדם לרשותו ליישב על נזקיה אבל אם נאכד בהכמה סייד לשלמה לנפשו אס כוונתו בידים ודוקא כפרץ גדר לפני כהמת חבירו ונאכד כס כתב הסור והמסכר כהמון ד"א דפטור אס נאכדס מסוס דלא עשה כה מעשה בידים כהגולתם כלל :

ז דאפילו על כהמתם עלמה אינו סייד הטע' דס"ל מס שהקטו חכמי לוני' ללרמ"ם כזו ומס שהשיב לטן :

ח נרמא כניוקין דהא לא עכ"ד מעשה כנוף כהמתם וע"ל בפ"י קנ' בעור ס"ו ונדברי המסכר ונרמא דאינו פטור מהכמה אלא בדיני אדם אבל בדיני שמים ודאי סייד ק"ו מכותל רעוע :

ט דדוקא בהכמה שהזיקה סייד ולא בהכותל כיון שהיתם רעוע וסר"ם כתב שאפשר דגם על הכותל סייד דהא ראויים לפגוד יוס או יומים עד שימצאו פועלים ויתקננה כו' וכן כראה סה"ד דעת הסור והמסכר שסתמו וכתבו סייד ולהרמ"ם סייד אפי' אבותל רעוע בדיני אדם עזר' :

יוד סדרך הסור לפתור הקטר כל' וס כתב גם כן הרמ"ם וכפייסה כתבתי דאין נראה לפרשו כהמתו דהסור ממיל' הקטר מעצמו וכדפירש' ע"ס כפ"ק דכ"ק ד"ב לא ס"ל לכתבו בפשיעת הכפלים במס שחפרו ליד שס' דהא אף בלי סס' הים מתיר הקטר ויוצא ועוד דל' להחיר דקאמר לא סייד בהכמה ולכאורה הים נראה לומר דעמות כולס כדפוס בספרי הרמ"ם וס"פ דמ"ם דדרך הסור לפתור ג"ל דרך סס' וסו"ר ר"ת מרס שוטס וקסן אלא שק' להגיה הספריים ופוד דא"כ לא ס"ל לרמ"ם לכתוב סדרך הסור ויוצא בו אלא וכיוצא בהן לכן סיותר נראה דל' הנמרה דפ"ק דכ"ק נקט וכנמרה סס אמרין שור דרכו לנתק ופי' סס' דר"ל דרכו פ"י קסס' וכן משמע מל"מ שכתב אדברי הרמ"ם סס' ז"ל פ"י רבינו דהסור קשור כראוי וספ"ס סו"ס סייד שדרכן סס' אלנו לטקס כסן ולסתירן וכיון שכן ס"ל תחלתו בפשיעה ואפילו סופו באונס נגון שחתרה סייד כפ"ל :

יא סס' דמ"ם פ"י דמקין דין י"ס) המסכה כלבו של חבירו בחבירו 6 פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ובעל הכלב 2 חייב חצי נזק שכיון שהוא יודע שאם שסה את כלבו להו' נושך לא היה לו להגותו 2 ואם שסהו בעצמו בעל הכלב פטור שכל המשו' זכא אחר ושינה בו פטור :

יב ואם נגמר גדולי המסור כ"כ אקוץ אילן עמון ומילק בין אם הים נגמר כ"כ עד מהים ראוי לשתלו במקום אחר לא לאומורס וז' אף שמדרו אמ"ם המסכר לפני זה מדבר בקוץ פירות מ"מ מוכרס דכוותו אילן הנזכר בכלל דברי המסכר שלפניו מדכתב ב"ם נגמרה גדולי ואי אפירות קאי ה"ל אי נגמר גידולן וק"ל :

יג (רמ"ם פ"י דמקין דין י"ס) המסכה כלבו של חבירו בחבירו 6 פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ובעל הכלב 2 חייב חצי נזק שכיון שהוא יודע שאם שסה את כלבו להו' נושך לא היה לו להגותו 2 ואם שסהו בעצמו בעל הכלב פטור שכל המשו' זכא אחר ושינה בו פטור :

יד (רמ"ם פ"י דמקין דין י"ס) המסכה כלבו של חבירו בחבירו 6 פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ובעל הכלב 2 חייב חצי נזק שכיון שהוא יודע שאם שסה את כלבו להו' נושך לא היה לו להגותו 2 ואם שסהו בעצמו בעל הכלב פטור שכל המשו' זכא אחר ושינה בו פטור :

יז (רמ"ם פ"י דמקין דין י"ס) המסכה כלבו של חבירו בחבירו 6 פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ובעל הכלב 2 חייב חצי נזק שכיון שהוא יודע שאם שסה את כלבו להו' נושך לא היה לו להגותו 2 ואם שסהו בעצמו בעל הכלב פטור שכל המשו' זכא אחר ושינה בו פטור :

מאירת עינים חושן משפט שצו

הלכות נזקי ממון שפתי כהן תפז

יא ומ'ס אפי' שמרוהו שמירס מעולה ומתרה כו' כל דכ'ס כשפס
שמסרה כהנהגה ליד קס'ו קשרו הכעלים להכמה כקשר חוק
ופתוחה כיריה כלי סגירת הדלת כפני הכמה כי פמכו הכעלים
פל הספ'ו ופל קסירת הכמה ולאחר זמן מלאו הכמה כיתק'
וכו' וקאמר דמ'יניס הכעלים

שצו 6 חייב לשלם סיוקו ואינו יכול כו' דכל יכת שפך סה דבר
סרמכ'ס פ'ס סח'כוקי חתון ועיינתי סס דכל דברי סרמכ'ס
בסלכות נזקי חתון חשפתי ולא חלמתי דבר חוס ולי מסוס סמכס סרמכ'ס
סס סמייב לשלם כסמייק סכמה כסרות אפרות און רלום דסל נקרה כמי
כתיב וכשר כסרה אחר ומוקינין לס כס'ס כסנר וכתקס או כפל כלי לס -
וגס מ'ס כ'י ספ'ין כדברי סרמכ'ס
כסרס דבריו סמוקין ספרי סרמכ'ס
מביא כסמקתו דברי רבינו סנכל
ורוחס דברי סתוס'ס'ס וספיר כמכ
ססור סמקנת סרמכ'ס ס'ס ומסרס'ל
כסככפ'כ דכ'ס ס'י'כ'ס דלס כסוק'ס
כלל דברי ר'ס דל'כ לסס סמס רוס'ס
זולתים וססוליס לערות לסו סמ'ס
כוסרס ססרות אפרות ולי ס'ס נריך
לגור כל ד'ס סרסו ססמס כל ססרי'
נרוריס סס וס'כ אר'כ ככסס כסרות
אפרים כי חס ססססס ססרס סגנר
לס ססית כו' לכן ל'ל ככר יוסף דסוס
רבו סל אכני וסון סלכס כסלמי סוק'
סרכ כו' ס'כ'ל ורבינו לס ססירין לי
דכ'ס דעסור כססוק ס'ס ססמס כל
ססרות איניס נרוריס וסוק ס'ס רלון
ד'כ' דני ארס לגור ססומיס דל'כ
כ'ר' לגור כל ססולס אלא און
סוססון לסוק כסוקו דלס סבי' ססוקו
כסמות כסרות אפרו' וסנע ססוק אף
לכרי ססרס'ל דמ'י' וכי ככל פסס וס'
לו ערות ססוקס או עסמ'ס ססוס ססנו
לס ירס ססוק כסמות אלא ור'ס און
סוססין לכך וכמ'ס וסמס רועס עסול
לסרות ססוס סרועס כסורי כסרות
אפרות - גס כללס הכי מ'סס על
ססרס'ל אר'כ רוכס לככרי ככר אכני
וסלס און כ'ריו לככרוע סס ססחלקו
כו סכתי סס'ס וסלס כע'כ גס אכני
סורס לסס רססס רוס'ס כסוליס א'כ
כמ'ס וגס על סססוקס קסס כן ססכנו
דל'ן סלכס ככרי ססוס דכתיב סלכס
ססוק ססכות כו' ס'ס ססוסוקו דלכני
אסחוק'ס קססמ'ס דסוק גרול סוס -
גס מ'ס ססרס'ל דל'ן סלכס כסלוק'
כסוק סרכל לס ל'ל וסורכס סס ק'ל
דסלכס כסררי סכני ר'כס אול'כ
ואולי כיון למ'ס הכי' דלכני ככר רכ
יוסף סלמיר סוסס לכני רכו ס'ס
כסותו חקסס אכל גס זס ל'כ ל'ל
ואררכס וססס דססוק ל'ס רכ'סוק
אורי ל'ס ועור דסססע רסס דכרסין
כמ'ס ולי גרר סן דמ'כ דסססס ס'כס
סוס דקסרין כני דל' רכ יוסף
קסמר לס ס'ל'ל אכר ל'ס
ול'

יב אפילו שמרוהו שמיר מעולה וזמרה ויצאה והזיקה
הכעלים חייבים :

יג (רמב"ם סס דין') מסר שורו להמשה בני אדם ופשע בו
א' מהם ויצא והזיק אם אינו משתמר אלא בהמשותף זה
שפשע בשמירתו חייב ואם משתמר כשאר י"ב אף אלו
הנשארים חייבים ויש מי שאוב'ר'ה'מ כשאמרו לו כיון שאינך
רוצה לשמרו גם אנו מסולקים משמירתו אבל אם לא נסתלקו
משמירתו י' הוא פטור והם חייבים (ס'ס ס'ס ס'ס) :

יד מסרו לאחר מארבע שומרים י' מסתמקבל עליו שלא
יזיק ושלא יזיק וה'ם כשור סתם אבל אם מכיר בו שהוא
נגחן אינו סקבל עליו אלא שלי יזיק י' אבל לא שלא יזיק
ואם לא שמרוהו כלל ויצא והזיק נכנסו תחת הכעלים וחייבים
לשלם סס חצי נזק וסועד נזק שלם י' והכעלים פטורים י'
ואם אחר שהזיק התם כרשותו אומרים לכעלי'הו שלך לפנך
לא אמר כלום שהרי כ'ר לוקמים אותו להשתלם מגופו י'
ואם שמרוהו כראוי שמירה מעולה י' השומרים פטורים
והכעלים חייבים כנוק קרן כלכר שהיא סתם אבל כנוק שן
ורגל גס הכעלים פטורי' ואם שמרוהו שמירה פחות' אם שומר
חנם הוא פטור ואם ש"ש או שוכר או שואל הוא חייבים :

ט ססרו השומר לשומר אחר והזיק חייב ששומר שסמר
לשומר חייב א' אפילו שומר חנם שסמר לש"ש ואם הזיק
כא חייב השומר הראשון לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

יז אם הזיק שור של שואל לשור של משאיל או איפכא
נתבאר כסימן שמו' :

יח (רמב"ם סס ועל דרך פסיקסו סת'ס) :

יט ססרו השומר לשומר אחר והזיק חייב ששומר שסמר
לשומר חייב א' אפילו שומר חנם שסמר לש"ש ואם הזיק
כא חייב השומר הראשון לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כ (רמב"ם סס ועל דרך פסיקסו סת'ס) :

כא חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כב חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כג חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כד חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כה חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כו חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כז חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כח חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

כט חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

ל חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לא חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לב חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לג חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לד חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לה חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לו חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לז חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לח חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לט חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לא חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לב חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לג חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לד חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לה חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לו חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לז חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לח חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לט חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לא חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לב חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לג חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לד חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לה חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לו חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לז חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לח חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לט חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לא חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לב חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לג חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לד חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לה חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לו חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לז חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לח חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

לט חייב השומר לשלם לזיק וילך לעשות דין עם
השומר השני ואם מסרה שומר ראשון לבנו או לכן ביתו או
למסערו נכנסו תחת השומר וחייבים :

שפתי כהן הושן משפט שצו שצח שצט הלכות נזקי מזון מאירת עינים

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כ כ ואינו יכול לומר גדור כו' דשל כסתים לשמור כסתם שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואינו יכול לומר גדור שרך כרי שלא תכנס בו : הקצבים שיש להם בהמות לשחוט ביום השיק אם הם מזיקות : אפילו כרשות הרבים ד מתרים בבעלים ג' פעמים שישמרום ואם לא שמרום הניוק רשאי לשחט' שחית' כשרה ואומרים לבעלים כוואו גם כרו הכשר שלכם (סור ס"ג כסתות) :

שצח הכניס שוורו לחצר חבירו שלא ברשות אונתן לורשות להכניסו וכו' הים :

א הכניס שוורו לחצר חבירו שלא ברשות ונגזר שוורו של בעל החצר פטור וכן אם הניוקו בעל החצר פטור שיכול לומר כיון שהכניסו שלא לדעת לא ידעתי כו ער ששניתו כו ומיהו אם הניוק לדעת חייב לשלם נזק שלם שאע"פ שיש לו רשות להוציא מרשותו אין לו רשות להניוק : ב הניוק שור הנכנס לבעל החצר או לשורו : דינו כאלו הניוק כר' ה' ומשלם תם חצי נזק ומועד נזק שלם : ג קלקל את החצר כגון שהפך בו כורות שיחין ומעירות בעל השור חייב בנזקי החצר : ובעל החצר חייב בנזקי הכור מפני שהיה לו לסתמו : ד נפל לכור שבחצר והכאישי את מימיו אם הכאישי : כשעת נפילה חייב בנזקי המים ואם הכאישי אה' נפילה פטור : שהיה נעשה כשאר תקלה שחשוב ככור והמים חשובים ככלים : וכו' פטור בנזקי כלים :

ה (6) אם הכניסו י ברשות בעל החצר פטור בעל השור : (7) ואם הניוק שור בעל החצר) לשור הנכנס ברשות פטור אלא אם כן קבל עליו בעל החצר שמירתו : (סור ר"ף ומכ"ס) : הנה ודווקא כנזקין דאית ליה מעל סתור אכל כנזקין (2) דאית ליה מעלמא אינו סיכ פד שקבל עליו שמירתו :

שצט פרה שהיקה גובה מולדה ושור שנחה פרה מעי ברת כיצר שמיין אותה וכו' ה' סעיפים :

א (3) ומכ"ס פ"ס וכו' פרה מעוכרת שהיקה גובה חצי נזק : מנחה ומולדה מפני שהיא כגופה : אפ"ל איתא לפרה משתלם כל חצי נזק מהולד מפני שהיא מנופ' אבל תרנגולת שהיקה אינה גובה כביצתה מפני שהביצה אינה מגופה אלא מכורלת ומפורשת : הנה (ה"מ סס כסס קנת תפריס) מיסו אס כניס לנודס עדיין כנופ' י"א דנוכין ממנס : ב פרה מעוכרת שנגחה ונמצא עוברת בעירה ואין ידוע אם קור' נגיחה ילדה ואו אין להשתל' מהולד או לאחר נגיחת ילדה ויש להשתלם מהולד : ואין הפרה לפנינו המוציא מחבירו עליו הראיה ולא יטול מהולד : ג וכן שור שנגח את הפרה ונמצא עוברת מת בצרה ואין ידוע אם מחמת נגיחה הפילה או אם הפילה קודם המוציא מחבירו עליו הראיה ואפילו שהניוק טוען כריא והמזיק טוען שמה ואפילו שאין המזיק מוחזק ד כגון שעומרת כאגס (6) פטור ואפילו

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

ואם לא יגישו הקצבים בהסתרה משא ככאן דאירי כסתם כסתות דאירי עומדין לשמיטת כסתים שלא ייקרו ודומה זה לכסתם האוכלת מתוך כסתות דאירי כסתים לשלם לבעל כסתות כיוצא בזה כסתות וסתתק בסי' שלא ואינו יכול לומר לו ס' ללמנור כסתות ועיין בטור סס כתב שרית וכר' ס' מולקין ע"ו וס' דאירי דומה לבלבס מתוך כסתות ע"ס וכפרים : ג אפי' כר'ס ר"ל אף דסס רש"י המזיק והנזק שם וס' ללכניוק לשמור עניינו משור כמזיק : ד מתדק ככעלים ג"פ לא קאמר שזריקין שיוקו ג"פ אלא אף שלא היוקו אלא פסם א' ואמר הניוק התרו ככעלים ג"פ כרסות ביד הניוק לשקט' אס לא שמרה ואף אס יסיכ בעל כסתות אס יסיכ לתי כיוק מבכמתי אשלקתם לא טעמינן ביה דאין אדם הונס כסות כיוק ולסתפל כסו כסתומין וגם ניהא לאדם כסלו וכיינו דוקא כסתות כקכטיס דכלת' נ' עומדים לשמיטת כיוס כסוק וככל :

מאירת עינים השון משפט תב תנ הלכות נזקי ממון שפתי כהן תצ

המועד כמותר כ"ה אח' סביב' כ"ה דמ' נד דהס נד כ"ה מנ' דמועד ולא נקט שהיוק' אלא חנב שהולך לכתוב כן לטעמ' פירש' דכתב
הרא"ש והטור משמו דכ"ה דמקילו התם והמועד יעד דגם התם משל' כ"ה פ"ט ופ"ר : ד י"א דכל זה כו' פד והמספר שפסק כאן כמ'
שחול' כו' ע"ד ר' שם כתבתי דלפ"ד דל' פלוגת' כו' דכ"ה ס"ל דאם לא המקילו יעד לא שמו' ונכס קוד' שנת רונזו דהסני פשו' וכמ' ספ"ו
בס' הרא"ש כן כלי שולק עליו כמ' מקומות נשור וכדל' ונ"פ ר"י אפ"ר י"א אלא כמ' רש"י דאם המקילו כל' ויכ"ה א"מס' ווא' מועד דמשלם
תם כמועד כ"ה דכוס ס"ל לר"י

תב 6 והמספר שפסק כאן כתיב
שחולק כו' ונכנסת הסור
מלפניו נרם למור' לכתוב כן
והכנסת הכנסת עיין ב"ש פ"ב ס'
כ"ו ופ"ה לא סגי' כוס ולכן הגיה
בוסחאות ממוספת וגם הסמ"ע לא
מכירה ונ"ח כ"ו ככלה כו' הרא"ש
וכן סוף ב"רמ"ז וסוף ע"פ נוספת
מסר"ס וק"ל :

מאה והמועד לא היוקו אלא כ"ה משלם לו כ"ה :
הג 6 (סור כס' הרא"ש) ד י"א דכל זה מיירי דוקא שהתקילו
בכת אמת ° או לאשר שנפרדו זה מזה מור הסני וסכל
בראשון אכל' אם אחר התקיל המתקיל משלם והסני פטור דכל
המשנה וכל אחר ושינה פטור וכן הוא לקמן סימן תכ"א סעיף י"ג
לענין ב' אגשים ששקלו זה בזה (6) והמספר שפסק כאן כתיב
שחולק וס"ל שאין לשלוק ולקמן פסק כמו שכתבתי לא כיון יס' :

דא"פ התקילו יעד אינו משלם
התם אלא כ"ה והמספר לא הזכיר
דעת רש"י כלל לא כאן בשוורים
ולא כמ' תכ"א באדם אלא ס"ל
פשוט כר' והקילווק שכת' הרא"ש
בין התקילו יעד או לא כתבו
המספר כמ' תכ"א וה"ס כאן
בשוורים דמ"ס זה או זה ומ"ס
מור"ס כאן הקילווק דכ"ה התקילו
יעד כס' י"א לא דק גם בזה כי
אין פלוגתא כוס וכמ' שומד
באיך תלי' דמסוס דעלה כדע'
מור"ס דלפניו וכתבו כס' י"א
הוא הנורם לכתוב אהמספר' ולא
כיון יס' ודוק' : ° או לאשר
שנפרדו כו' וטור הסני וסכל כו'
דאז הוי הסני ג"כ כהמספר' מרשה
משא"כ אם סכל הסני בראשון
קודם שנפרדו ונ"ס מור"ס אכל
אם א"ה התקילו כו' :

תג שמי' השכרים לניזק ואם פחתו או הותרו וכו' ג' סעיפים :

א 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שמי' השכרים בנזקים אם שכר כלי רוא או בהמחו אין
אוסרים יתן לו כלי שלם ויקח השכרים ° אלא שמי' כמה נפחתו רמיו כשביל השכירה
ויקח הניזק השברים והמזיק ישלים עליהם :
ב 6 (רמב"ם ס'פ) פחת הניבילה לניזק ושנח הניבילה חולקים אותו המזיק והניזק
כיצד שור' שוה ק"ק שנגחורו ומת והרי הניבילה שורה בשעת מירתה מאה
ובשעת העמרה ברין פחתה והרי שוה פ' אין המזיק משלם אלא ק' ואב היה רתם
משלם לו ג' מגופו :
הג 6 (ל' רמב"ם ב' דוקא שנודע לניזק כשעת מיתה אכל' אם לא כודע לו הספת פל המזיק
עד שידע לניזק וי"א דהוא דרין ג' אם כוול' ° (סור סעיף ח') וי"ס דכוול' ד' א"ע ג'
דלא כודע לו הוי של ניזק : ° (כ"י ס'פ) :

הג 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שמי' השכרים בנזקים אם שכר כלי רוא או בהמחו אין
אוסרים יתן לו כלי שלם ויקח השכרים ° אלא שמי' כמה נפחתו רמיו כשביל השכירה
ויקח הניזק השברים והמזיק ישלים עליהם :
ב 6 (רמב"ם ס'פ) פחת הניבילה לניזק ושנח הניבילה חולקים אותו המזיק והניזק
כיצד שור' שוה ק"ק שנגחורו ומת והרי הניבילה שורה בשעת מירתה מאה
ובשעת העמרה ברין פחתה והרי שוה פ' אין המזיק משלם אלא ק' ואב היה רתם
משלם לו ג' מגופו :
הג 6 (ל' רמב"ם ב' דוקא שנודע לניזק כשעת מיתה אכל' אם לא כודע לו הספת פל המזיק
עד שידע לניזק וי"א דהוא דרין ג' אם כוול' ° (סור סעיף ח') וי"ס דכוול' ד' א"ע ג'
דלא כודע לו הוי של ניזק : ° (כ"י ס'פ) :

תג 6 אלא שמי' כמה
נפחתה כו'
וכ"כ טור והמספר דרין כשול'
כס' שמ"ר ופ"פ' כתבו טור
בדן ניזק משא"כ כנגד ונזול'
וכמ' שטור והמספר כס' ש"כ
ונס"כ והטעם כתבתי שם דתתי'
לסביב את הנזול אשר נזול
ודרסין' כאשר נזול וגם כניכס
דרסין' אמי' לנזיקתו אכל
בניזק כתבתי הטור ישם
ודרסין' מיני' דכשאל לשלם
במשלולין דיכול לשלם בכל מה
דיכול להסיב אפ"סוכין וכמ'
כס' מ"ט ע"ס : ° ב דוקא
שנודע לניזק כו' פ"ד' דאז ס"ל לניז'
לטפל במכירת הכניס קודם

השביח הניבילה והרי היא שוה בשעת העמרה ברין ק"ק הרי המזיק משלם תשעים ° ואם היה
תם משלם מ"ה מגופו ° וזהו וגם את המת יחזון
הג 6 (סור ס'פ) מיהו אם השניס כ"כ עד שפני' שס' הוא יותר מדמי' הסיזק : ° לא אמרינן
דהמזיק ישול מני' שבכס' ורמי' :
ב 6 (ל' רמב"ם ס'פ דין י"ב) ° על המזיק לטרוח כניבילה עד שמצוי' אותו לניזק כיצד כגון
שנפל השור לבור ומת מעלה הניבילה מהבור ונותנה לניזק ואחר כך שמי' לו פחת נבילה
שנאמר כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו מלמר שהוא חייב להשיב את הניבילה ואה הפחת
שפחתה מן החי לניזק ואם היה תם חצי הפחת :

הג 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שמי' השכרים בנזקים אם שכר כלי רוא או בהמחו אין
אוסרים יתן לו כלי שלם ויקח השכרים ° אלא שמי' כמה נפחתו רמיו כשביל השכירה
ויקח הניזק השברים והמזיק ישלים עליהם :
ב 6 (רמב"ם ס'פ) פחת הניבילה לניזק ושנח הניבילה חולקים אותו המזיק והניזק
כיצד שור' שוה ק"ק שנגחורו ומת והרי הניבילה שורה בשעת מירתה מאה
ובשעת העמרה ברין פחתה והרי שוה פ' אין המזיק משלם אלא ק' ואב היה רתם
משלם לו ג' מגופו :
הג 6 (ל' רמב"ם ב' דוקא שנודע לניזק כשעת מיתה אכל' אם לא כודע לו הספת פל המזיק
עד שידע לניזק וי"א דהוא דרין ג' אם כוול' ° (סור סעיף ח') וי"ס דכוול' ד' א"ע ג'
דלא כודע לו הוי של ניזק : ° (כ"י ס'פ) :

תד 6 שור שחבל בשור או השכיר או פוגם וכו' סעיפים :

א 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שור שורה ר' שנגח שור שוה מאתי' ° והפחיתו ג' ובשעת
העמרה

א 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שור שורה ר' שנגח שור שוה מאתי' ° והפחיתו ג' ובשעת
העמרה

שנכרסו ונפחתה מדמי' והפילו נפסל לבור דעל המזיק מוטל להעלותו ולמכרה להניזק כדמי' שווי' וכמ' הטור והמספר כפמוך
בס"ג היינו שהמזיק מחויב ליתן הוצאת שזריכין ליתן למשפלין מהכני' אכל כשפול להסתדל להעלותה מוטל על בניזק וטור ולוקס
ההוצאה מהמזיק וכ"כ כסור וכמ' סהוה הסכת הסוסקיס : ° ג אם כוול' פ"ה נפחתה הכניס מגד עזמה מחס' שתיס
בשעת מיתה אלא שהול' הכסר : ° ד א"ע דלא כודע לו דכוול' אין כ"מ ביריעתו דדוקא כנפסתה משמת סרסון
דרגיל לסי' משמת ס"ה אפ"סוכין אלו ידע ודאי ס"ה משפל כס' למכרה משא"כ כוול' דלא עלתה על דעתו שיוזל : ° ה
ואם ס"ה תם משלם מ"ה דלעולם שמי' הרוי' לפי שהמז' ס"ה ס' מתשלם ומתשלם ס"ה ס' ר' וכו' אחר ר' משותף המזיק כסור בניזק
ברביעית דדיינו כ' כיון שהוא תם לכך אינו נוטל אלא ברביעית כהרוי' וילפינן מיתורא דגוס דהמל' לואת המת יסגון וא"פ דאין
למזיק חלק כשעת ככ"י לו סלק כהרוי' דהטור ס' על המזיק כיון שהוא עצמו לא הויק אלא שורו : ° ז
לא אמרינן דהמזיק ישול מני' שבכס' ורמי' שפ"ר ודרישת ס' כתבתי וסוכתי דאף דאין נוטל חלק כשכס' מ"ס טור הוא ג"כ משלם
לכניזק מה שהויק שורו דדיינו שור ששם חמשה פלעים נגח לשור ששם חמשה פלעים וכשעת שנודע לו לא יימח' שור אלא ג' פלעים
ואס"כ השניס עד שפול לזול' דדיינו שור ששם חמשה פלעים כיון דהשח' אחר שהשכ' אין לו הפסד ול' ד' ל"ס טור והמספר כר"ס שאמר זה
דאם נגח השור והפחיתו ופדיון הוא ס' והשכ' עד ששם כפל חמשה ס"ה מתשלם דא"פ משלם לו הויק כמו ס"ה בשעת כניס
דאני התם דמי' בניזק לומר לזול' שנגחשו שור' ס' רי' וס' דכשית שומין ונדולה כפל חמשה סהוה עתה שכן דרך הטעם שכתבתי
ס' בשעת כשומן ונידול' וכשהוא איכס נכוסה נשכסת יותר מנכוסה ופול' משא"כ כאן כניס' דאף דמי' קר הכסר הוא דבר שאינו
מזוי ותלוי בתול' ואין לומר אלו לא חתימו ס' חתיק' ככפ"ל דיכול להיות דתמולו כתיק' : ° ח
המזיק לטרוח כו' ככר כתבתי דעל בניזק להעלותה מהכור עד שנודע לו שפול' ס' וכוול' דמי' הוצאתיו על הפלעים מהמזיק וא"פ לא ע"פ
כן ונפסד השור בכסור דהוא ס' דדיינו כ' בניזק
למדנו דאם לא ירעה המזיק להעלותו ולא יתן לו הוצאה להעלותו דרין ליתן דמי' של כל קליו דהפסת א"ס כו' תם וא"ס כו' מועד
דרין לשלם דמי' כל הפסת מאחר ס' שם כס' י' וכן משתות קר' כסף ישיב לבעליו והמת שגם המת ישיב המזיק וימכרו לזול'
דכיון ואז יכ"ה לו המת כשומין דמי' נזקי' והמותר פד כדי נזקי' יסל' לו בכסף א"ס נפל לבורו דפסוק זכ' כנפל לבורו כתיב וה"ס
לשור מועד שנזק' ל' :

הג 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שור שורה ר' שנגח שור שוה מאתי' ° והפחיתו ג' ובשעת
העמרה

הג 6 (ל' רמב"ם פ"ו דנזקי ממון ד"ס) שור שורה ר' שנגח שור שוה מאתי' ° והפחיתו ג' ובשעת
העמרה

תד 6 והפחיתו שמי' כו' פ"ו דנין הוא ס' והשניס כין הנגימה להפחיתו דין כמה שנתגלה או השניס :

מאירת עינים חושן משפט תי תיא הלכות נזקי ממון שפתי כהן תצנ

מט אפ' ששוא גדולה ופקחת כו' כשור כתב כהן אפ' כרישא וז"ל שור שדקק בהמה לבור אפ' ששוא כיוס ופקחת כו' וא"ם טפי וכו' שמשכר וכתב"ס ז"ל הכניח מדבר כן פס כשל השור דפקח כבילתו היא אללו למוד אפ' כו' וכו' כל שאני יכול להוניה כו' : ב כיון שדקקפה כו' דהיה לבעל כבוד לאסוקי אדעתיה שמה ידקקנו אותו שור פס ויגרום בורו היות לבעל השור : כא ושאר אהה שייב לטמו היינו דין דאחר רבי נתן בנמרה כל סיבא דליבא לאשתלומי מהאי תסתלם מהאי : כג אפ' הים בכונה כו' הוא מטע' שכתבו בתו' ז"ל דטמו אפ' ישי' אדם שלימו של קניו כהא מיתמיב כשל האש :

כד - משלם הסמות כדיון שיש שנים פתו אין מניע אלף שליט לנזק שלם והסתא דהוא פס אפ' הוא פשה היות למוד לא היה משלם אלף מני נזק פנים מתלק שלו הוא פתוס : כד ושור ובור פטורים כי כשל השור ובעל השור פטורים השור מדכתיב וכי ינלו אנשים ולא שורים ובור דרפינן שור ולא אדם וכ"ל כיון דליבא לאשתלומי מהאי משל' מאד' כולו כס שייב כשאר ד' דברים דאש בעמיתו כתיב : נו ובעל השור פטור דקמור כתיב ולא כ"ל וכ"ל נו פד שיפור מה שהיה חייב כו' בטור מכאור וס' ויהי ז"ל ודוקא פד שיפור מה שהיה חייב כתיב אפ' נזקא סיבא דהוא עבד לים איהו לנדו אבל מפי לא עכ"ל ולכאורה פיה כהא לפרש דר"ל משום דלעמיה' נכס' וכיון דהוא חייב ממש שני' ומכדסי' א' ובה' לומ' דככס' ב' אין האחד נזק' לטלם כל הנזק הכפשי' ש' שניין כיון דאין הא' יכול להסוקי כ"כ אפ' דה"ט שייך נס בדקקו כ"ל לבור ושאר ודאי אי לאו כור לא היו נשברים כ"ל' מדסיפת האדם ואפ"ס ה קאמר לפניו זס דנזק' דהוא לאטלם כל נזקי הכלים לכן נ"ס כו' דלא חתי לאסוקי אלא כנון אדם ושור שדקקו אדם וסוקיחו שכתבאר לפניו סכדתי היותו פמה קשותים ובעאר ד' דברי' האד' זריק לבעלתו לבור ולמנו כהן דהאס כהן האדם אוי כשל השור שייב לטלם כל דמי נזקי וסוקי לבור אבל שאר ד' דברים א"ז לטלם עבור האדם שברך ואפ"ז דבעל השור עומד כתיב המתלומין בעד האדם לא אמרינן דעומד במקומו ככולו משום דאף אם היה מוויקו השור לנדו לא היה שייב לטלם ודוק : כס בעל השור פטור דהוא גרש הכפסד לנכסו כפשימו : כט מיושי' בעל השור ז"ל אפ' הוא סי דנזק' לטלם השור אלא אפילו מת הכורס זריכי' בניו יורשי' לטלם לבעל השור היותו ואפ"ס דחלוס על פסל ראוין אין כפרשין מיושי' אפרי מותו שאני האל כיון דלכתיב פכתי מת בשעת שפכ' פס השור כודאי לא פרש לכן עדיין דמי השור ופס' :

הס אפ' פשהיא גרולה ופקחת כיון שגרהפה ה"ו כמו שנפל בליה כל שאני יכול להוציא בעל השור אני מוציא והשא' אתה חייב לשלמו : ז וכן המניח אבן ע"פ הכור ובא השור ונתקל בה ונפל לכו' ומת המניח את האבן משלם מחצה ובעל הכו' מחצה :

לד אם אדם ושור רחפו שז' א' לכו' והיה אדם שלא בכונה נכ שאם היה בכונה היה בעל הכור פטור' שלשתן חייבים אם השור מועיר משלשין ביניהם ואם הוא תם י"י משל השתו' והמות' ושלמו ביניהם האדם ובעל הכור :

לה אם רחפו אשה ויצאה ילדיה האדם לבורו חייב הכל ושור ובור פטורים :

לו אם רחפו בו אדם והזקק שלשתן חייבים כנוק והאדם לבור י"י (ז) חייב בשאר דברים ואם רחפו בו כלים ונשכרו האדם ובעל השור חייבים י"י ובעל הכור פטור :

לז (ס) מורס' כס' הנמ' יש מי שאומ' ה"ה לשני' שהזיקו ושניהם בני חיובא אלא שהא' ברח או שאין לו כמה לשלם משתלם מהאחר י"י ער שיעו' מה שהיה הוא חייב על נזק זה אלו עשאו לבורו (ד) וי"ח כיוון דחבירו מרינא בר תשלומין אלא שאין לו מה לשלם למה יפרע זה בשבילו (ה) (ה' רמזי') ולפי זה שור שרחף בהמה לבור האירנא אינו משלם אלא ג' חלקים אפ' ששהש' פטור' אף מהר' שהרי אין דנין דיני קנסו' אין בעל הכו' משל' אותו בשבילו ז לח החופ' כור כר'ה ונפל עליו שור והרנו י"י בעל השור פטור' ואם מת השו' נוטל בעל השו' דמי שורו י"י מיושי' בעל הכור :

תיא תולדות הכור כנון אכנו סכיניו ומשא' שהיוקו וכו' סעיפים :

א תולדות הכור אכנו סכיניו ומשא' וכו' ואם כהן שהניח כר'ה ה והיוקו במקומו בין הפקידן או לא הפקידן או שהניח' כרא' גנו ונפלו ברוח מצויה והיוקו במקומו אחר שגזרו שרומה לבור ממזנו שדקק במקום שמונה שם לפיכך יש לו דיני בור לחיוב י"י נזק שלם מתחלתו על מיתת בהמה או הויקה על נזק אדם בין נתקל באבן והזקק באבן בין נתקל בקרקע והזקק באבן אבל אם נתקל באבן י' והזקק בקרקע פטור' ד (ועי' פ' כו) מיתת אדם ונזקי כלים וכן אם הניחה ברשותו והפקי' רשותו ולא הפקירט ונתקל בקרקע ונזק בתקל' זו והזקק חייב בעל תקלה :

ב ואם נפלו ברוח שאינה מצויה והיוקו בשעת נפילה או אפילו אחר נפילה כל זמן שלא היה לו פנאי לסלקה פטור' אבל לאח' מכאן חייב י' ואי אפקירנהו פטור' אפילו לאח' מכאן ז אם הניח כר'ה ולא היוקו במקום אלא נתגלגלו למקום אחר י' ע"י רגלי אדם או רגלי בהמה אם היוקו דרך הליוכן ע"י רגלי אדם חייב המתגלגל הכל שהוא פושע בהיותו זה ובעל התקלה פטור' :

ג (ה) אם גלגלם רגלי בהמה והזיקו בהילוכם חייב בעל הבהמה החצי ובעל התקלה החצי : אם התיזה הבהמה והויקה דרך הליוכן י' משלם בעל הבהמה רביעי ובעל התקלה ב' חלקי' ואם לאחר שגזרו מגלגולם היוקו ה' ל בור' וחייב בעל התקלה הכל :

ד הכניס

תיא וסוקי במקומו דהוא זהו דמי' דכו' דהוא מוכס נתקמו וסוקי עובר עליו משא"כ אם סוקי דרך הליכתו או נפלתו מן הגג דמי' תולדת דהא דמיוק דרך הליוכן לניוק סעומד כפוקמו וכמ"ס השור והמסכר כמ"ס מ"ס : ב כזק שלם מתלמו לאסוקי שור דאינו משלם כ"ם מתקילתו עד שיפג' פ' : ג והזקק בקרקע פטור דקרקע עול' היותו דומש למ"ס השור כשיטתו ת"י סכ"ס ככתב' לבור ונפל אמורי הכור והזקק : ד פטור כו' מיתת אדם כו' כיון כור וכ"ל כשיטתו ת"י ולא הסקי' דאלו הפקירם נכס ביה פטור כמ"ס כמ"ס ת"י ס' כפוסר כור כרסוקו ואפ"ס הפקיר כור ורשותו דפכתי וטעם' שכתבתי פ' : ט ואי אפקירנהו פטור דס' הפקיר נזקין קוד' שחוקו אחר נפילת אונס דפטור : ו פ' רגלי אדם חייב המתגלגל כו' דאפ"ס דאין דרך כני אדם להסתובן בדרכי' כמ"ס כמ"ס ת"י היינו לענין זס שאם שבר כלי שהוא מוכס לפניו דפטור' אבל כולי האי אין לו להסתובן בכל כתי' שית' כלי מתקמו וזיק דרך הליכתו ופושע הוא ומשוייב עבולו דאש גלגל' רגלי בהמה והזיקה משל' כל אחר מתפס' (כמ"ס כפשי' שאמר זס) דומה דליל הכקשר בתרנוול וכל כשטל סדרם וכן נפלת דמי' כשל פדליל ובעל הנפלת כל א' מתפס' וכמ"ס פס' ש"ן וטעם א' לכן דהכל בו והתרנוול דלשם וכתבם שכאן לאו בני דעת ניכסו אבל האד' כן דעת הוא מ"ס הוא לכדו שייב ככולו :

ה משל' בעל הבהמה רביעית דהתי' צרורות לכדו אינו משל' אלא קני נזק וכלן דים שומק עמו כתיב סוקי אין שליו סוב אלא קני דמי' סיכונ דסיני רביעית והמותר של בעל המקלס מדרכי' נתן :

ז

קכה א ז צא ס וטעל

